

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΟΠΩΝ

Η ΑΝΘΟΠΟΛΙΣ ΤΟΥ "ΓΑΛΑΖΙΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ,"

Η ευδαιμονία των Βρυξελλών. Πώς ζή ο έγκληματικός υπόκοσμος των. Το άριστοκρατικό άνθος της λεωφόρου 'Ανσπας. Ο γαμος του Βάν Ράμπεν με μία όμορφη άνθος. Η τραγική αποκάλυψη. Η αυτοκτονία του Ράμπεν. Πώς έρχεται η Γερμανική κατάκτηση Βέρβας Βάντερμπεργκ, κτλ.

ΙΧΑΜΕ καθίσει με τον φίλο μου, τον άστενομάχο Γιάμ Ντελινέ, στην ταράτσα του «Κάρλτον», και πίναμε ήσυχα την μενού μας. Ήταν ένα υπέροχο βράδυ. Τα φώτα της λεωφόρου 'Ανσπας σχημάτιζαν παράξενες γυρίλλαντες μύσες στη νύχτα κι' ως τ' αυτιά μας έφτανε ο θόρυβος των διαφόρων οχημάτων. Ένας πανήγυρλος πόλεμος μ' άσπρα κύματα κι' άσπρα γάντια ρύθμιζε την κυκλοφορία τους.

— Όμορφη πόλις η Βρυξέλλες!... είπα στον άστενομάχο Ντελινέ. Έχει μεγάλους και καθαρούς δρόμους, πολλά αυτοκίνητα και πολύ χαριτωμένες γυναίκες!...

Ο φίλος μου έριξε μία αδιάφορη ματιά μου κι' έπειτα χαμογέλασε αινιγματικά.

— Είπε σωστά αυτά που λές, μ' απάντησε. Η Βρυξέλλες έχουν γίνει άγνωστες. Όσοι υπάρχουν ακόμη πάρα πολλοί στενοί δρόμοι και λαϊκές συνοικίες, στις οποίες τα σπίτια είναι τόσο κοντά, ώστε μόλις χωρίς να περάσεις ανάμεσα τους. Εκεί είναι η φολή των λαοδυντών, των έγκληματιών και των κατασκόπων!...

— Τών κατασκόπων; άπόρησα.

— Μά βέβαια, φίλε μου. Εδώ οι διάφοροι πρώτορες της Μυστικής 'Υπηρεσίας δεν κάθονται σε μεγαλοπρεπή ξενοδοχεία και δεν κάνουν ποτέ μόνοι τις δουλειές τους. Πρέπει να ξέρεις ότι έχουμε έναν επικίνδυνο ύποκομο, ο οποίος τους βοηθάει στις επιχειρήσεις τους.

Κι' επειδή εγώ δεν μπορούσα να καταλάβω τί ήθελε να μου πη, ο Ντελινέ μου διηγήθηκε την ακόλουθη ιστορία:

— Πριν να γίνει άστυνομικός, όπως ξέρεις, ύπηρετούσα στο Β' Γραφείο Πληροφοριών του ύπουργείου των Στρατοδικών. Έκαινον τον καιρό μ' άρεσαν η δραματικές περιπέτειες και για μίνα το έλάγγελμα του κατασκόπου ήταν ένα ευχάριστο σπόρ. Το Βέλιγιο, εκείνη την εποχή, ήταν το κέντρο των μυστικών πρωτόκολλων. Παρά τ' ανιστορία μέτρα της άστυνομίας, η οποία φρουρούσε άγρονα τις εισόδους των Βρυξελλών, οι κατάσκοποι κατόρθωναν να περνούν με πλάστη διαβατήρια και να εγγράζονται για λογαριασμό της χώρας τους. Είμαστε ύποχρεωμένοι, λοιπόν, να επιτηρούμε τα μεγάλα ξενοδοχεία και τους ξένους, που μένουν στην πρωτεύουσα. Γι' αυτό οι κατάσκοποι αναγκάστηκαν να ζουν μία τροχική ζωή και να κάθονται στις λαϊκές συνοικίες. Κανείς, βέβαια, δεν μπορούσε να ύποπτευσή έναν μικρό έμπορο ή έναν υπάλληλο καταστήματος.

Έτσι κατόρθωναν να κάνουν τη δουλειά τους περιήγηση.

Στις Βρυξέλλες ήταν τότε πασίγνωστο για τον άριστοκρατικό κόσμο που συγκέντρωνε, το νυχτερινό κέντρο 'Γαλάζιος 'Αγγελος. Όλοι οι νέοι της Βελγικής πρωτεύουσας και οι καμφοί άξιοματικοί εγγόντοσαν κάθε βράδυ εκεί πέρα, για να διασκεδάσουν. Μεταξύ αυτών ήταν και ο Βάν Ράμπεν, ο γιος ενός άνωτερου υπαλλήλου του ύπουργείου των Έσωτερικών. Ο Βάν Ράμπεν ζούσε μία πολυδάτανη ζωή άσόντων κι' ήταν ικανός να κάνει τα πιο άπαιθνα πράγματα. Η τρέλλες του άναστάσαν τις Βρυξέλλες, μά ήταν καλός άξιοματικός, κι' έτσι του συγχωρούσαν τις έρωτικές περιπέτειές του.

Ένα βράδυ στον 'Γαλάζιο 'Αγγελο έκανε την εμφάνισή της μία ύπερβολικά όμορφη άνθος, στη θέση της παλιάς, που ήταν μία γυναίκα δίχως κανένα ενδιαφέρον. Όπως είπες, λεγόταν 'Ανζέλ κι' ήταν εξαδέλφη της πρώτης, που είχε αρρωστήσει βαρύν. Στην αρχή κανείς δεν έδωσε σημασία σ' αυτό το όμορφο, μά διατηχημένο πλάσμα, που ήταν ντυμένο μ' ένα απλό φόρεμα και που σάς πουλούσε τα λουλούδια του με μία σιγανή και φοβισμένη φωνή. Σγά- σγά όμως οι διάφοροι γλεντζέδες, κάτι ηλικιωμένα στρατηγού και μερικοί αδιόρθωτοι γερασμένοι Δόν Ζονάν, άρχισαν να την βρίσκουν πολύ συμπαθητική, να την περιποιούνται και να την παρακαλούν να τους φέρνει λουλούδια και στο σπίτι για τις γυναίκες τους!

Έτσι η όμορφη 'Ανζέλ έκανε την τύχη της. Έγινε ένα πολύ κομψό και χαριτωμένο κορίτσι, που όλο γελούσε, εύχαριστημένο από την έξαιρετική ευνωία της μοίρας του. Τώρα δηλαδή η άριστοκρατία των Βρυξελλών την γνώριζε κι' άγόραζε από αυτήν λουλούδια. Ένας άπό τους ηλικιωμένους φίλους της, μάλιστα, την βοήθησε ν' άνοιξη ένα μεγάλο άνθοςπώλιο στη λεωφόρο 'Ανσπας, κι' άκριβώς εκεί που καθώς βλέπεις, ύπάρχει ο κρηματογράφος «Έλ-δοράδος». Η μικρή άνθοςπώλις του 'Γαλάζιου 'Αγγελο ήταν τώρα σπουδαία έπιχειρηματίας. Λάμβανε μέρος στις χοροές των 'Ανθών, πήγαινε στους χορούς των άριστοκρατικών ξενοδοχείων κι' έξακολουθούσε να διατηρή τις παλιές γνωριμίες της. Μεταξύ αυτών ήταν κι' ο Βάν Ράμπεν, ο γιος του διπλωματικού υπαλλήλου, που σάς ανέφερα. Ο Βάν Ράμπεν άισθανόταν μάλιστα ένα φιλο-γερό έρωτα για την όμορφη 'Ανζέλ και πολλές φορές της είχε κάνει την πρόταση να γίνει γυναίκα του. Εκείνη όμως του άπαντούσε άνητικιά.

— Είπα, του έλεγε, γεννημένος για φίλος των γυναικών και όχι για σύζυγο. Όποια σε παντρευθεί, θα μετανοήσει την ίδια μέρα του

Η Βέρβα Βάντερμπεργκ

γάμον της. Είσαυ Ικανός να την ξεχάσεις για μιὰ μποτίλ्ला σαρκάνα! Αλλά, ωστόσο, τὰ πειράγματα τῆς 'Ανζέλ ἄρχισαν νὰ γίνουν τὸν νεαρό ἀξιωματικό νὰ σκεπτεται σοβαρώτερα. Σιγά-σιγά ἐγκατέλειπε τὶς τρελλές περιπέτειες καὶ τὰ ξενύχτια καὶ ξαναγύρισε στὴν ἡσυχὴ οὐλογενεσιᾶς του ζοῆς. Ὁ πατέρας του δὲν ἤξερε πῶς νὰ ἐξηγήσῃ αὐτὴ τὴν ἐπιστροφή τοῦ ἀσώτου γιου του. Κι' ὅταν ἔμαθε ὅτι ἡ αἰτία ἦταν ἡ ὁμορφὴ ἀνθοπώλης τῆς λεωφόρου 'Ανασᾶς, πῆγε καὶ τὴν ἐπισκέφθηκε γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ.

Ἡ 'Ανζέλ κατάλαβε ὅτι εἶχε ἔρθῃ ἡ κατάλληλὴ ὥρα γιὰ νὰ πετύχῃ τὸ ἐκπλόν της. Μόλις λοιπὸν ξανασυνάντησε τὸν Βάν Ράμπτεν, τοῦ εἶπε ὅτι ἦταν πρόθυμὴ νὰ γίνῃ γυναῖκα του, ἀφοῦ τὸν εἶδε ὅτι εἶχε φρονιμύει. Ὁ Βάν Ράμπτεν ἦταν ἐνθουσιασμένος. 'Αλλά κι' ὅλη ἡ οἰκογενεῖά του, γιατί ἔβλεπαν ὅτι παντρεϊόταν τὴ γυναῖκα ποὺ τὸν εἶχε κάνει ἀνθρώπο. Ἔτσι ἡ 'Ανζέλ ἐγκατέλειπε τὸ ἥσυχο διαμέρισμά της γιὰ νὰ ἐγκατασταθῇ στὸ μέγαρο τὸν Βάν Ράμπτεν.

Τὸ Β' Γραφεῖο Πληροφοριῶν ἐκείνου τὸν καιρὸ βρισκόταν σὲ μιὰ διαρκῆ ἀναστάσιση. Σοβαρὰ μυστικά τοῦ ἐπιτελείου καὶ σχέδια ὄγκω-ματικῶν ἔργων περνοῦσαν σὰ χέλια τὸν Γερμανὼν, μ' ἓνα μυστηριώδη τρόπο. Κάθε γινῆσι τοῦ σημαδιακοῦ στρατοῦ τοῦ ἦταν γνωστὸ καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων κρατῶν διεμαρτύροντο στὸν διεθνῆ τῆς ἀστυνομίας γιὰ τὶς ἀλλεπάλληλες διαρρήξεις, ποὺ συνέβαιναν σὰ μεγάλα τουρ. Καὶ τὸ μυστήριό του ἐξακολουθοῦσε νὰ παραμένῃ ἄλυτο, ἂν δὲν συνέβαινε τὸ ἀδιόληθο περιστατικό : Ὁ Βάν Ράμπτεν μιὰ μέρα ἔλαβε ἓνα ἀνόνημο γράμμα, στὸ ὁποῖο τοῦ κατηγγέλλετο ὅτι ἡ γυναῖκα του τὸν ἀπατοῦσε μὲ κείνον στενὸ φίλο τοῦ πατιῶ τους, ἓναν στρατηγό. Στὴν ἀρχὴ δὲν ἔδωσε σημασίαν τὴν πληροφορία. Μὰ ἔνα δεύτερο γράμμα, πὸ ἀποκαλυπτικό ἀπὸ τὸ πρῶτο, τὸν ἔκανε ν' ἀναστατωθῇ. Χωρὶς νὰ φανερώσῃ τίποτε στὴν ὁμορφὴ 'Ανζέλ, ἄρχισε νὰ τὴν παρακαλοῦν. Καὶ τότε ἀνεκάλυψε κατὰπληκτος ὅτι ἡ γυναῖκα του ζοῦσε μιὰ διπλὴ ζοῆ. Ὅταν κάθε μέρα ἔβγαινε νὰ κἀν τὸν περὶπατό της, πῆγαινε στὸ παλιὸ διαμέρισμά της, ἄφηνε τὰ πολυτελῆ φορεμάτια της καὶ ντυμένη σὰν γυναῖκα τοῦ λαοῦ, χανόταν στὸ λαβύρινθο τῶν παλιῶν δρεφῶν τῶν Βρυξέλλων. Ὁ Βάν Ράμπτεν, θέλοντας νὰ μάθῃ τὸ μυστικό της, δὲν τὴν ἄφησε αὐτὴ τὰ μάτια του, κι' ὅταν ἐκείνη ἔφυγε ἀπὸ τὸ βυπατο λαϊκὸ σπίτι ποὺ εἶχε ἐπισκεφθῇ, ρώτησε στὸ διπλάνο κατὰστημα ποῦς καθόταν σ' ἐκεῖνο τὸ σπίτι.

—Εἶν' ἓνας γέρος, ποὺ δὲν βγαίνει καθόλου ἔξω, τοῦ ἀπάντησαν. Μόνο κάπου-κάπου σηγαίνει ὡς τὸ Ταχυδρομεῖο καὶ ρίχνει ἓνα γράμμα σὰ παιδιὰ του...

Ὁ Βάν Ράμπτεν ἀναγκάστηκε τότε νὰ παρακαλέσῃ τὴν ἀστυνομία νὰ ἐξακριβώσῃ ποῦς ἦταν αὐτὸς ὁ παράξενος γέρος, μὴ φανταζόμενος ποτὲ τὴν τρομερὴ ἀλήθεια, ποὺ θὰ τὸν κατέστρεφε. Κι' ἡ ἀστυνομία, πράγματι, δὲν ἄργησε νὰ μάθῃ κατὰπληκτικὰ πράγματα. Ὁ «παράξενος γέρος» ἦταν ἓνας ἐπικίνδυνος Γερμανὸς κατὰσκοπος, τὸν ὁποῖο ἀπὸ καιρὸ ζητοῦσε νὰ συλλάβῃ, μαζὺ μὲ τὴν συνένοχό του, τὴν Βέρθα Βάντερμπεργκ. Κι' οἱ δύο ὅμοιο κατὰσκοποι κρυβόντουσαν μὲ μεγάλῃ προσοχῇ στὶς Βρυξέλλες κι' οἱ ἀστυνομικοὶ εἶχαν χάσει τὰ ἴχνη τους. Συνέλαβαν λοιπὸν τὸν ἐπικίνδυνον κατὰσκοπο, μὰ ἡ μυστηριώδης συνένοχος τὸν δὲν βρέθηκε ποθενά. 'Αλλ' οὔτε καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ Βάν Ράμπτεν ξαναγύρισε σὲ μέγαρο της. Τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βράδυ τῆς παρακαλοῦντῆσός της ἀπὸ τὸν σῆζυγό της, ἡ μυστηριώδης γυναῖκα ἔφυγε ἀπὸ τὶς Βρυξέλλες, ἀφίοντάς του ἓνα εὐχαριστήριον γράμμα, γιατί, καθὼς ἔλεγε, τὴν εἶχε βοηθήσει νὰ ἐπιτύχῃ τὸ σκοπὸ της.

«Εἶμαι, τοῦ ἔγραψε, ἡ Βέρθα Βάντερμπεργκ, κι' ἀσφαλῶς θὰ ἔχῃς ἀκούσῃ νὰ μιλῶν γιὰ μένα καὶ γιὰ τὶς ἐπιτυχίες μου ! Ὁμολογῶ ὅτι στὶς Βρυξέλλες ἡ ἀστυνομία σας εἶνε πολὺ καλὰ πληροφορημένη. Γιὰ νὰ τὴν ἐξαπατήσω, ἀναγκάστηκα νὰ κάνω ἔξη μῆνες τὴν ἀνθοπώλιδα, χωρὶς νὰ παύω, ἐννοεῖται, νὰ διαβιβάζω τὶς πληροφορίες μου στοὺς συντρόφους μου. Μὰ τὶς μεγάλες ἐπιτυχίες μου τὶς ὀφείλω στὸ γάμο μου μαζὺ σου ! Ἐσὺ μὲ γνώρισες μὲ τοὺς πολιτικούς καὶ τοὺς στρατιωτικούς ποὺ ἤθελα. Ἀπὸ τὶς συζητήσεις τους μάθαινα λεπτομερῶς ὅ,τι μοῦ χρειάζόταν. Σ' εὐχαριστῶ. Δὲν θὰ ἐχάσω ποτὲ τὴν καλωσύνη σου !»

Ὁ Βάν Ράμπτεν, ἴσως ἀπὸ τοὺς δύο μέρους, αὐτοκτόνησε. Καὶ δὲν θὰ μάθαινε κανεὶς τὴν πραγματικὴ αἰτία τῆς αὐτοκτονίας του, ἂν ὅπως ἦταν ταραχισμένος, δὲν ξεχνούσε νὰ σίχῃ τὸ ἀποκαλυπτικὸ γράμμα τῆς Γερμανίδος κατὰσκοπου.

—Βλέπεις, λοιπὸν, φίλε μου, μοῦ εἶπε τέλος ὁ ἀστυνομικὸς Ντελιφνέ, ὅτι οἱ μυστικοὶ πράκτορες στὶς Βρυξέλλες ἐργάζονται μὲ τὶς πὸ παραδόξες μεθόδους. Ἡ Βέρθελλες, ὅπως εἶπες, εἶνε βέβαια μιὰ πολὺ ὁμορφὴ πόλις, μὰ ἔχει κι' ἓναν πολὺ ἐπικίνδυνον ὑπόκοσμο...

ΜΑΡΣΕΛ ΜΟΝΤΑΡΡΟΝ

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΧΑΪΝΕ

I

"Αχ, τί καλοί οἱ καλοθεληταί μου!
Μοῦδωκαν συμβουλές μὲ προθυμία,
μοῦ εἶπαν, νὰ μὴ θιάζωμαι ποτέ μου.
Καὶ θάχω ὅλη τους τὴν προστασία

Τὶ προστασία! Θάμουν πεθαμένους,
θὰ εἶχ' ἀπὸ τὴν πείνα μου φοβήσαι,
ἂν δὲν ἔρκοταν κάποιος, ὁ καυμένος,
νὰ μὲ κυττάξῃ καὶ νὰ μὲ φροντίσῃ

Καλὴ του ὥρα! Μοῦδωσε νὰ ζήσω,
νὰ φάω καὶ νὰ πῶ. Δὲν τὸ ξεγνώσω!
Κρίμα ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τὸν φιλήσω...
Γιατ' εἰμ' ἐγὼ ὁ ἴδιος ποὺ τὸ κάνω.

II

Σὰ μαῦρο στέκει ἄνθρωπο
ὀρθὸ στὸ δρόμο κάθε σπῆτι.
κ' ἐγὼ περνῶ ἀνάμεσα
κουκουλωμένος ὡς τὴ μητέρα.

Τὸ φεγγαράκι τὸ γλωμ
μοῦ φέγγει ἐμπρός μου σὰ
(φανάρι.
"Ἐφτάσα εἰς τὸ σπῆτι της,
γυρίζω. Λέω στὸ φεγγάρι:

Ἡ ὥρα στὴ Μητρόπολι
ἀργὰ μεσάνυχτα σημαίνει
καὶ μὲ φιλία καὶ ἀγκαλιά
μὲ καρτερεῖ ἡ ἐρωμένη.

Εὐχαριστῶ σε, σύντροφε,
ποῦ ἐπερπάτησες ἐμπρός μου!
Τώρα δὲν σε χρειάζομαι,
πῆγαινε, φέξε καὶ τοῦ κόσμου

Κι' ἂν βρῇς καὶ ἓναν ἐραστή,
νὰ κλαίῃ μὲ στήθια ποινεμένα,
δὸς του κι' αὐτὸ παρηγοριά,
καθὼς μοῦ ἔδωσες ἐμένα.

III

Μοῦ πλήγωσες ἀπὸ τὸ φιλῆ τ' ἀχέλι!
φίλα τοὺς πόλιν... φίλα νὰ τὸ γιάνεις,
κι' ἂν δὲν τελειώσῃς, μάτια μου, ὡς τὸ δεῖλι,
ἔχεις καιρὸ, μὴ θιάζωμαι, προφτάνεις!

"Ἐχεις καιρὸ. Ἡ νυχτα εἶνε δική σου,
δική σου ὅλη, γιάστραϊνα χρυσή!
Τὶ δὲν μπορεῖ νὰ γιάνῃ τὸ φιλῆ σου
σὲ μιὰ νυχτιά! Τὸ ξέρω ἐγὼ καὶ σύ.

IV

"Ἐχεις διαμάντι, μαργαριτάρη,
τοῦ κόσμου ὅλου ἔχεις τὴ χάρη.
"Ἐχεις καὶ μάτι μαῦρο, μεγάλο-
χρυσὸ μου ἀγάπη, τί θέλεις ἄλλο;

Τραγοῦδια ἀναστα, φλογισμένα
ἔχω χιλιάδες τραγουδημένα
γι' αὐτὸ τὸ μάτι σου τὸ μεγάλο-
χρυσὸ μου ἀγάπη, τί θέλεις ἄλλο;

Μ' ἔχεις ψηφίσει, τυραννισμένο,
ποὺ δὲν εἶδερα, ἂν ζῶ, πεθαίνω,
μ' αὐτὸ τὸ μάτι σου τὸ μεγάλο-
χρυσὸ μου ἀγάπη, τί θέλεις ἄλλο;

V

"Ὅποιος πρωταγαπᾷ εἶνε θεός,
κι' ἂς ἀγαπᾷ ἀπέλπιστος.
"Ὅποιος ἀνέλπιστα ξαναγαπᾷ,
εἶνε τρελλός...εἶνε δαιμονισμένος.

Τέτοιος τρελλός ἐγὼ, ξαναγαπῶ
χωρὶς ἀγάπη νὰ προσμένω!
ἥλιος, φεγγάρι, ἀστρα μὲ γελοῦν,
κι' ἐγὼ γελῶ μαζὺ τους...καὶ πεθαίνω!

VI

"Ἦθελα ἡ λύπη μου ὅλη
νὰ γενῇ μιὰ λέξι, μιὰ...
νὰ τὴν πάρῃ ὁ ἀγέρας,
νὰ σ' τὴ φέρῃ μακριά.

Νὰ σοῦ ἔρθουν σὲ μιὰ λέξι
ὅλοι, μοῦ οἱ στεναγμοί,
νὰ τοὺς ἔχῃς εἰς τ' αὐτιά σου
κάθε ὥρα καὶ στιγμῇ.

Καὶ τὰ μάτια σου ὁ ὕπνος
ὅταν κλῇ, σιγαλινὰ.
Πάλ' ἡ λέξι μου στὸν ὕπνο
πάλλει νὰ σέ κυνηγᾷ.

ΜΕΤ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΒΛΑΧΟΥ